

Göteborgs kommun

info@educ.goteborg.se

2019-05-22

1 (18)

Dnr 2019:1927

Beslut

---

efter riktad tillsyn vid Lindholmens tekniska
gymnasium 1 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen genomförde under våren 2019 en granskning på Lindholmens tekniska gymnasium 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer (en s.k. regelbunden kvalitetsgranskning). En regelbunden kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen inom ett antal områden. Områdena som bedöms är rektors ledarskap, undervisning, trygghet och studiero samt betyg och bedömning.

Granskningsbesöket i skolan ägde rum den 12-13 mars 2019. Vid besöket intervjuades elever i samtliga årskurser, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn. Skolinspektionen genomförde också flera lektionsobservationer. Skolinspektionen har också begärt kompletterade uppgifter, vilka inkommit till Skolinspektionen den 20 mars 2019.

Vid granskningen på Lindholmens tekniska gymnasium 1 Göteborgs kommun identifierades allvarliga brister inom områdena Extra anpassningar och särskilt stöd, Trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling samt Styrning och utveckling av verksamheten vilket föranledde Skolinspektionen att öppna ett tillsynsärende och genomföra en riktad tillsyn av skolenheten inom dessa områden. Därigenom beslutades att kvalitetsgranskningen av skolenheten skulle avslutas.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen bedömer att det vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 finns allvarliga brister i det systematiska kvalitetsarbetet, i arbetet med att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver samt att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolinspektionen vill särskilt påpeka vikten av att huvudmannen tar ett ansvar för att skyndsamt vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att vid vite av 1 600 000 kr senast den **22 oktober 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Bedömning av brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)
- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att de elever som har behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen får sådana anpassningar i alla ämnen och av alla lärare.
- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska kunna nå kunskapskraven.
- Rektorn ska se till att samråd med elevhälsan sker vid utredningen om detta inte är uppenbart obehövligt.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på Lindholmens tekniska gymnasium 1. På skolenheten finns flera elever som över tid haft konstaterade svårigheter att uppnå kunskapskraven, med resultatet att de fått F i flertalet kurser. Skolinspektionens

utredning visar att ansvariga på skolenheten inte alltid ger eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Omständigheter som bristande stöd i arbetet för lärarna och stora undervisningsgrupper försvårar lärarnas förutsättningar att ge extra anpassningar till elever. Denna brist på stöd till elever blir särskilt allvarlig eftersom det under lång tid inte funnits något nästa steg för elever med svårigheter i skolarbetet. Av Skolinspektionens utredning framgår nämligen att skolan inte heller har ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd. Intervjuer visar att arbetsgången är oklar när det gäller särskilt stöd. Det saknas också nödvändig kompetens i elevhälsan vilket leder till att utredningar inte gjorts under innevarande läsår och trots att det nu anställts en specialpedagog på skolenheten dröjer det innan denna påbörjar sin anställning och kan börja bistå i stödarbetet. När elevers behov på detta sätt inte utreds riskerar eleverna att bli utan det särskilda stöd de har rätt till, vilket allvarligt påverkar deras möjligheter att nå kunskapskraven i kurserna. Huvudmannen måste vidta åtgärder för att skapa en organisation på Lindholmens tekniska gymnasium 1 som på ett effektivt sätt kan se till att alla elever får det stöd som de behöver.

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska enligt skollagen eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska också utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om detta inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare anger skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd.

Utredningen visar att elever inte ges de extra anpassningar de behöver inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärare ur båda de grupper som intervjuats uttrycker att de inte alltid har förutsättningar att ge eleverna de extra anpassningar de behöver. Vissa lärare beskriver att de har stora undervisningsgrupper. I en av lärargrupperna beskriver lärarna att de visserligen kan anpassa genom särskilt material och be

eleverna stanna efter lektionens slut, men att det också finns elever som behöver mer instruktioner i mindre grupper. Detta kan lärarna bara ge under förutsättning att de lämnar resten av gruppen utan lärarstöd. Lärare uttrycker också att de behöver stöd i arbetet med att ge elever rätt hjälp i klassrummet när de själva kört fast, men att detta saknas eftersom det inte finns någon specialpedagog på skolenheten. Elevhälsan uttrycker att det varierar mellan lärarna hur de klarar att möta elevernas behov av extra anpassningar. Vissa lärare "vrider ut och in på sig själva" för att möta elevernas behov, uttrycker elevhälsans representant, medan andra lägger mer ansvar på eleverna att anpassa sig till den undervisningen som erbjuds.

Beträffande hur processen ser ut när extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleverna ska nå de kunskapskrav som krävs för godkända betyg visar utredningen att det saknas rutiner och en tydlig arbetsgång på skolenheten. Mycket sammanhänger detta, enligt både lärare, elevhälsa och den tillförordnade rektorn med att det under hela innevarande läsår saknats specialpedagog på skolenheten. Det har därför, med undantag för en utredning som färdigställts av en specialpedagog på en annan skolenhet, inte gjorts några utredningar om elevers behov av särskilt stöd på skolenheten under hela läsåret 2018/19 enligt elevhälsan. Detta trots att lärare lyft att det finns elever som har behov av mer stöd än vad lärarna kan ge. Lärarna och den tillförordnade rektorn uttrycker att det även tidigare var oklart hur arbetsgången skulle vara. Några av lärarna uttrycker att de under flera år påtalat att det skulle behövas en plan för hur de på skolenheten ska hjälpa elever som har behov av stöd i undervisningen men att någon fungerande sådan inte finns. Lärare beskriver att det visserligen är sagt att de ska rapportera till elevhälsan och rektorn när elever har svårigheter som inte kan avhjälpas genom extra anpassningar, men uttrycker att detta inte är någon idé eftersom de ändå inte får någon respons. Konsekvensen blir därmed att elevernas behov av utredning för särskilt stöd inte alltid tillgodoses. Det är ett problem att lärarna inte vet vad eleverna har för behov, säger den tillförordnade rektorn. Både lärare och elevhälsa uppger vidare att skolenheten har flera elever som inte kommer att nå målen därför att de inte får det stöd som de behöver. Utöver viss hjälp med coaching och struktur har vi inget stöd att erbjuda just nu, säger elevhälsan.

Det framgår av dokument och intervjuer att det finns många elever på skolenheten som över tid inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås och vars behov inte utretts. Skolinspektionen har i samband med tillsynen begärt en lista över de elever i år 2 och 3 som har många F i sina kurser och fått en förteckning över dessa inskickat. Totalt omfattar listan 13 elever. Samtidigt begärde Skolinspektionen individuella studieplaner för aktuella elever. Av dessa kan Skolinspektionen konstatera att flera elever som läser det andra året på el- och energiprogrammet saknar godkända betyg i huvuddelen av de kurser som betygsatts våren 2018. Bland annat finns det fem elever

som har F i fem kurser eller fler. I år 3 finns det elever som har upp till åtta F i betyg, varav flera F är från år 1 det vill säga från våren 2017. En elev beskriver för inspektörerna vid besöket att hen redan under det första läsåret vänt sig till sin mentor eftersom eleven upplevde att det var svårt att hänga med, men att hen inte fick någon hjälp med sitt skolarbete. Eleven säger att hen då vänt sig till den tidigare rektorn och fått svaret att skolan inte kan erbjuda något extra stöd med studierna, utöver läxhjälp. Under det första läsåret fick eleven sammanlagt sex F, berättar hen vidare och detta bekräftas också av elevens individuella studieplan. Eleven säger att hen inte fått någon hjälp med att lägga upp studierna i de missade kurserna och nu riskerar eleven att få ytterligare F. Ingen har gjort någon utredning av vilket stöd eleven behöver, säger hen. Den tillförordnade rektorn bekräftar att det finns elever som har behov av utredning för eventuellt särskilt stöd men som inte fått detta. Det finns vid besöket inget aktivt åtgärdsprogram på skolenheten, uppger rektorn i kompletterande e-post som skickats efter besöket. Enligt denna komplettering beror detta på att det inte funnits någon specialpedagog. Rektorn uppger att det anställts en specialpedagog men att denna påbörjar sin anställning först efter påsklovet i slutet av april 2019.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Verksamheten vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Bristerna i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd måste betraktas som allvarliga. Utredningen har bland annat visat att stöd i form av extra anpassningar inte alltid ges. Många lärare hinner inte med att ge de extra anpassningar som krävs och skolan har inte ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår att bristerna också fortgått under lång tid. Under hela innevarande läsår har inga utredningar gjorts, trots att lärare bedömt att det funnits behov av detta och att flera elever inte nått kunskapskraven i flertalet kurser. Och det finns exempel på elever som inte utretts trots att de haft konstaterade svårigheter i flera år. Det är högst sannolikt att bristerna i skolenhetens arbete med särskilt stöd haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och att elevernas situation riskerar att bli än sämre i och med att arbetet med extra anpassningar inte heller fungerar vid skolenheten.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få samt den tid under vilken bristerna redan fortgått bedömer Skolinspektionen att föreläggandet i denna del ska förenas med vite.

Trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, 2. 1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden)
- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att det inom skolenheten bedrivs ett aktivt och genomtänkt värdegrundsarbete för att bidra till att skapa en god skolmiljö för alla elever.
- Rektorn ska se till att alla elever på skolenheten tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Lindholmens tekniska gymnasium 1 inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och att det finns brister i värdegrundsarbetet. Vid tillsynen framkommer att undervisningen ofta störs av att elever uppträder på ett sådant sätt att klasskamrater inte kan få studiero eller

möjlighet att koncentrera sig på skolarbetet. Det är också vanligt att elever gör annat på lektionerna än skolarbete. Det finns inget gemensamt förhållningssätt i dessa frågor och såväl elever som personal uttrycker osäkerhet kring vilka regler det är som gäller i klassrummet. I vissa klasser är studiemiljön för eleverna så stökig att det finns en stor risk att eleverna inte kan tillgodogöra sig den undervisning som bedrivs, vilket försvårar för eleverna att nå de mål som utbildningen syftar till att eleverna ska uppnå. Vidare framgår att tryggheten brister, både i de lokaler som är gemensamma med andra skolenheter och i skolenhetens egna. Bland annat beskriver de intervjuade hotfulla situationer och bråk som lärarna inte har förutsättningar att hantera. Det finns inte heller något tydligt gemensamt arbete för att motverka att kränkningar sker mellan elever samt att undanröja situationer som kan upplevas som otrygga för dem. Det framkommer också att elever använder ett kränkande språkbruk och att detta har blivit normaliserat på skolenheten. Trots detta språkbruk, och att det finns uppgifter om att kvinnliga elever (som är få på skolenheten) utsätts för kränkande behandling finns inte heller något gemensamt värdegrundsarbete för att förmedla och förankra de grundläggande värderingar som samhället vilar på gällande exempelvis likabehandling av individer och grupper. Detta innebär att de flesta av eleverna sällan möter diskussioner om exempelvis jämställdhet eller etiska frågor, trots att detta skulle behövas. Om eleverna inte får en utbildning som omfattar även värdegrundsfrågor, riskerar de att missa en viktig del i skolans uppdrag. Att den typen av frågor diskuteras är väsentligt också för att kunna skapa trygghet och studiero på skolenheten, vilket i sin tur är avgörande för elevernas kunskapsutveckling.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vidare ska utbildningen enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska gestalta och förmedla alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor. Vidare framgår det av läroplanen att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen samt att aktivt främja likabehandling av individer och grupper. Alla som arbetar i skolan ska också vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Läraren ska klargöra skolans normer och regler och hur dessa är en grund för arbetet, och tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen.

Det framgår av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan att studieron har stora brister i vissa klasser på skolenheten. Skolinspektionen har vid besöket intervjuat tre

olika elevgrupper. De flesta av eleverna säger att studieron varierar mellan olika lärare eller olika tidpunkter, men det finns elever ur både den intervjugrupp från år 1 och intervjugruppen från år 2 som säger att studieron för det mesta är dålig i deras klasser. Några av eleverna säger att det är så stökigt att de inte får något arbete gjort och att många därför vill byta klass eller skola. Andra elever beskriver att de kommit efter jättemycket i skolarbetet för att det varit så stökigt på deras lektioner. Några elever ur en högre årskurs uttrycker att det var stökigt i klassen redan vid deras första tid på skolan. Vid de flesta av Skolinspektionens observationer är det visserligen lugnt men inspektörerna ser exempel på lektioner där vissa elever nästan inte gör något skolarbete alls, utan istället använder mobiler och/eller datorer för att surfa, titta på film och spela spel utan att detta uppmärksammas av läraren. Elever beskriver i intervju att det brukar vara ungefär halva klassen som använder sina mobiler till annat än skolarbete och att det ofta blir rörigt.

Intervjuerna visar att lärarna inte har ett gemensamt förhållningssätt för hur ordning och studiero ska upprätthållas. Det varierar, enligt eleverna, om lärarna vidtar åtgärder för att skapa studiero eller inte. Vissa lärare säger till, men andra bryr sig inte, säger några av eleverna. Det blir inte heller några riktiga konsekvenser för de elever som inte sköter sig. Eleverna säger att det inte finns några tydliga regler på skolenheten, varken gällande hur mobiltelefoner ska hanteras eller vad som händer om någon stör undervisningen. Detta bekräftas av lärare och elevhälsa som uttrycker att de exempelvis inte kunnat enas om hur de ska göra med mobiltelefoner. Det finns inte heller några gemensamma strategier för hur lärarna ska agera för att skapa studiero och detta leder till att lärarna gör olika, berättar både elevhälsan och lärare vid intervjuerna. Några av de lärare som intervjuats ger exempel på insatser som gjorts för en klass som är särskilt stökig, men säger att detta är brandkårsuttryckningar och inte resultat av ett proaktivt arbete på skolenheten. Lärarna säger att de gör olika och att de har haft för få bra diskussioner för att enas om åtgärder.

Av intervjuer framgår vidare att skolmiljön inte upplevs som trygg av alla elever. Några av eleverna som intervjuats beskriver att det förekommit slagsmål, men att det är vanligare att det blir hotfullt mellan elever. Detta bekräftas av lärare som ger exempel på sådana situationer som uppstått och den tillförordnade rektorn uttrycker att det finns vissa våldsamma elever som skapar otrygghet, både för elever och för lärare. Några av eleverna säger också att det händer saker i de gemensamma lokaler som delas med andra skolenheter, vilket innebär en otrygghet. Efter nyår skjuts smällare och fyrverkerier, både i de gemensamma lokalerna och under lektioner säger några elever och berättar att brandlarmet har utlösts många gånger. Enligt eleverna blir det egentligen inte några konsekvenser om elever bråkar. Vissa lärare går emellan, men eleverna uppfattar också att det finns andra lärare som inte orkar bry sig eftersom det

händer så ofta. Lärare som intervjuats beskriver hur de som lärare känner sig utlämnade i situationer som är hotfulla eller våldsamma. Om det exempelvis blir ett slagsmål känner inte lärarna att de alltid har förutsättningar att stoppa detta. De beskriver vidare hur incidenter inte följs upp och att de på skolenheten inte har aktuella planer för hur de ska agera när något sker. Det finns inte heller några rutiner för hur lärarna ska hantera elever som exempelvis är inblandade i kriminalitet utanför skolan, trots att det finns sådana elever, berättar några av de lärare som intervjuats.

Det framgår också att det bland vissa elever är vanligt med kränkande språkbruk. Elever som intervjuats beskriver att elever ger varandra nedsättande kommentarer och några uttrycker att de först blev chockade över språkbruket när de började på skolan, men att de vant sig. En elev beskriver att hen själv anammat sättet att prata, vilket gått ut över elevens sätt att uttrycka sig i sitt övriga liv. Andra elever säger att det bara är att skaka av sig kommentarerna och inte tjafsa emot. Om man skulle ta upp det skulle det bara bli värre, säger en elev. Eleverna i en av intervjugruppen säger att lärarna oftast inte bryr sig om de hör att eleverna ger varandra elaka kommentarer. Lärarna säger dock att de agerar så snart de hör något och uttrycker att de tycker det är viktigt. De saker som förekommer utanför klassrummen kan lärarna emellertid inte hantera.

På skolenheten finns få kvinnliga elever och några av eleverna säger att de vet att tjejer blir utsatta på olika sätt av andra elever, genom att exempelvis få sina el-arbeten förstörda. Det förekommer också att elever är respektlösa genom att vissla eller kommentera de kvinnliga elevernas utseende. Det är nog därför det är så få tjejer, säger några elever. Även andra elever beskriver att det är en "grabbig kultur", och uttrycker att detta inte är något som de på skolan har pratat om eller diskuterat. Elevhälsan bekräftar att det finns en jargong som de behöver arbeta med på skolan. De som arbetar på skolenheten behöver reagera hela tiden när elever säger eller gör saker, säger elevhälsan och uttrycker vidare att det varierar om det görs. De skulle behöva vara mer offensiva och samspelta på skolan i dessa frågor.

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att det inte förekommer något systematiskt värdegrundsarbete på skolan. Både lärare och elevhälsan uttrycker att det finns ett behov av att arbeta förebyggande och preventivt med värdegrundsfrågor men säger att det inte görs idag. Visserligen lyfts värdegrundsfrågor i samband med undervisningen i vissa ämnen, men det sker inte på ett systematiskt sätt och är inte uttalat från skolan, uttrycker lärarna. Inga av de intervjuade grupperna kan ge några exempel på särskilda insatser kopplade till jämställdhet. Elevhälsan uttrycker att de i personalen pratat om händelserna kring #metoo, men säger att detta inte landade i något konkret. En av lärarna säger att de haft en del sex- och samlevnadsundervisning,

men att detta skedde för fyra till fem år sedan. De har sedan dess inte haft några gemensamma föreläsningar eller arbete gällande denna typ av frågor, säger lärarna och tillägger att det dock vore bra att ha det.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för den. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har vid tillsynen kunnat konstatera att det finns omfattande brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och i det förebyggande värdegrundsarbetet.

Det är centralt att alla elever kan få känna sig trygga i sin egen skolmiljö. Av tillsynen har dock framkommit att så inte är fallet på Lindholmens tekniska gymnasium 1. Det förekommer hotfulla situationer och bråk, som lärarna inte har förutsättningar att hantera. Elever utsätts också för ett kränkande språkbruk och trots detta saknas ett gemensamt värdegrundsarbete. Detta medför att eleverna inte får den skolmiljö de har rätt till enligt skollagen. Skolmiljön brister också genom att eleverna i flera klasser inte tillförsäkras studiero, vilket i sin tur kan leda till att deras möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Detta är allvarligt. Det är angeläget att kraftfulla åtgärder snarast vidtas av huvudmannen för att åtgärda bristerna i verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att bristerna är allvarliga, har pågått länge och riskerar att påverka elevernas möjligheter att nå målen. Med hänsyn till detta finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4

kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att det sker en uppföljning av elevernas kunskapsresultat, lärarnas undervisning och av resultatet av arbetet med trygghet och studiero och att denna uppföljning dokumenteras.
- Rektorn ska se till att det görs en analys av resultaten och att denna analys leder till beslut om relevanta åtgärder för att utveckla utbildningen.
- Rektorn ska se till att de beslutade åtgärderna planeras och genomförs och att detta dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns omfattande brister i styrningen och utvecklingen av verksamheten på Lindholmens tekniska gymnasium 1 och att detta är en av orsakerna till de andra brister som framgår av detta beslut. Skolenheten har haft täta rektorsbyten och under en lång tid har det inte bedrivits något systematiskt utvecklingsarbete under medverkan av lärare och övrig personal. Den tidigare rektorn har följt upp vissa kunskapsresultat, men det har inte gjorts några djupare analyser av resultaten som resulterat i åtgärder för att utveckla utbildningen. I uppföljningen saknas också vissa viktiga delar såsom kunskapsresultat i olika kurser/ämnen och eventuella skillnader mellan kvinnliga och manliga elevers resultat. Beträffande elevernas trivsel har det gjorts en viss uppföljning i form av elevenkäter, men elevernas upplevelser har exempelvis inte analyserats utifrån kön och det finns inte heller några aktiva åtgärder avseende värdegrundsfrågor, trots att detta är något som det finns behov av att arbeta med på skolenheten. Utan ett systematiskt kvalitetsarbete finns det en stor risk att allvarliga brister i en verksamhet inte

uppmärksammas och åtgärdas. Just mot bakgrund av de brister som framkommit gällande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd och trygghet och studiero vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 är det mycket angeläget att ett utvecklings- och förbättringsarbete snabbt kommer till stånd på skolenheten.

Av skollagen framgår att rektorn, på skolenhetsnivå ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av intervjuer framgår att det varit flera rektorsbyten på skolenheten under de senaste åren och att detta påverkat arbetet med styrning och utveckling negativt. Den senaste rektorn, som även samtidigt tjänstgjorde som gymnasiechef, avslutade sin anställning precis innan Skolinspektionens besök och skolenheten leds vid tiden för tillsynen av en tillförordnad rektor som tidigare var lärare på skolenheten. Lärarna uttrycker i intervju att det mesta utvecklingsarbete under lång tid uteblivit på skolenheten till följd av brist på ledning. Lärarna säger att de inte känner till några gemensamma insatser för att utveckla utbildningen och beskriver hur de möten som sker på skolenheten framförallt handlar om praktiska frågor och i liten utsträckning om uppföljning eller utveckling av utbildningen. Enligt en av lärarna har det varit på detta sätt under de senaste tre åren.

Utredningen visar att uppföljningsarbetet är begränsat och att lärarna inte deltar i analyser av resultaten. Inför besöket har Skolinspektionen begärt att få ta del av skolenhetens senaste dokumenterade systematiska kvalitetsarbete varefter huvudmannen har skickat in dokumentet "Uppföljningsrapport 2017/18 skolenhet" där det finns sammanställningar av vissa kunskapsresultat, aktuella (för läsåret 2017/18) och över tid. Bland annat redovisas statistiska uppgifter avseende andelen elever med gymnasieexamen, genomsnittlig betygspoäng, genomströmning och närvaro. Vidare återfinns mycket kortfattade beskrivningar av arbetet inom vissa områden såsom elevers inflytande och bedömning och betyg. Dock redovisas inte några resultat avseende skillnader mellan olika kurser/ämnen, eventuella skillnader beroende på könstillhörighet och inte heller statistiska resultat av några enkäter som genomförts. Huvudmannen har även som svar på Skolinspektionens begäran att få ta del av skolenhetens dokumenterade kvalitetsarbete skickat in dokumentet "Verksamhetsplan 2018/19". Detta dokument innehåller i princip enbart standardskrivningar som ligger i mallen för dokumentet och det finns i dokumentet inga konkreta åtgärder för att utveckla utbildningen utifrån uppföljning av resultat.

Både lärare och den tillförordnade rektorn uppger att de inte alls varit delaktiga i denna uppföljning som den tidigare rektorn gjort och när Skolinspektionen visar de sammanställningar som skickats in för en av lärargrupperna svarar de intervjuade att de inte känner igen dessa. På frågan om hur lärarnas undervisning följs upp svarar lärarna att den tidigare rektorn inte alls skaffat sig någon sådan kunskap. Det har exempelvis inte gjorts några systematiska kursutvärderingar eller klassrumsbesök, enligt lärarna. Vissa lärare har gjort kursutvärderingar på egen hand, men det är inget som de fått i uppdrag uppifrån av skolledningen. En lärare uttrycker att det inte finns någon utvärderingskultur på skolenheten och ger som exempel att över hälften av eleverna i en mycket stor undervisningsgrupp fått F i en kurs som hen undervisade. Detta borde vara en signal om att något inte stämmer med upplägget, säger läraren. Lärarna uttrycker exempelvis att de under flera års tid efterfrågat en plan för hur de ska kunna stötta elever i behov av stöd för att klara skolarbetet, men att detta inte kommit till på skolenheten (se även området *extra anpassningar och särskilt stöd*). Lärarna uttrycker att de känner en frustration över att det finns elever som har F i nästan alla kurser och som de lyft med den tidigare rektorn, utan respons.

Beträffande elevernas trygghet och studiero visar utredningen att det görs en viss uppföljning men att det däremot saknas tydliga gemensamma åtgärder utifrån analys av resultaten som beslutats av rektorn även inom detta område. Av intervju med den tillförordnade rektorn framgår att det görs enkäter för att utvärdera elevernas trivsel och trygghet men att elevernas upplevelser exempelvis inte analyserats utifrån kön. Den tillförordnade rektorn säger i intervju att de vidtagit vissa åtgärder för att eleverna ska trivas bättre i lokalerna, såsom att köpa in ett pingisbord och nya möbler. Däremot finns det inte några aktiva åtgärder kopplat till värdegrundsarbetet (se även området *trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling*). Under rubriken *Normer och värden* i verksamhetsplanen för 2018/19 är det helt tomt och det finns varken några resultat för arbetet med trygghet och studiero eller några beslutade åtgärder för att utveckla verksamheten inom detta område.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om

föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Bristerna i styrning och utveckling av verksamheten måste betraktas som allvarliga. Utredningen har bland annat visat att det inte bedrivs något systematiskt utvecklingsarbete under medverkan av lärare och övrig personal. Den uppföljning som genomförts av rektor är vidare alltför begränsad och det har varken gjorts systematiska analyser eller fattats beslut om åtgärder för att utveckla utbildningen utifrån en sådan uppföljning.

Av utredningen framgår att bristerna också fortgått under lång tid. Lärare beskriver att det varit brister i utvecklingsarbetet i flera år, trots att det finns allvarliga saker att ta tag i såsom brister i arbetet med att ge elever extra anpassningar och särskilt stöd och i värdegrundsarbetet. Det är högst sannolikt att bristerna i systematiskt uppföljnings- och kvalitetsarbete därigenom haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, den tid under vilken bristerna redan fortgått och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med vite.

I den slutliga handläggningen av ärendet har avdelningsjurist Charlotte Fagher och utredare Fredrik Nellemo deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Wassén

Avdelningschef
Signerat av: Maria Wassén

X Frida Eek

Föredragande

Signerat av: Frida Eek

Hur man överklagar, se bilaga 2

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Lindholmens Tekniska gymnasium 1

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Fakta om Lindholmens tekniska gymnasium 1

Lindholmens tekniska gymnasium, skolenhet 1, är en kommunal gymnasieskolenhet belägen i Göteborgs kommun. Skolenheten har ett nationellt program, el- och energiprogrammet. Skolan har även elever på introduktionsprogrammen. Skolan leds av en tillförordnad rektor som vid tidpunkten för besöket är helt nytillträdd. Det går, enligt skolans egna uppgifter, totalt 249 elever på skolenheten, varav 240 elever på det nationella programmet och 9 elever på ett programinriktat individuellt val. Skolenheten delar lokaler med flera andra kommunala gymnasieskolenheter.

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.